

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

гр. Ракиново, общ. Ракиново, ул. "Тодор Тупаров" №4 ☎ 0886880374•

e- mail: 1301770@edu.mon.bg • <http://www.surakitovo.com>

УТВЪРЖДАВАМ: ...../п/.....

(*Дафинка Клечарова – директор на училището*)

СТРАТЕГИЯ
ЗА РАЗВИТИЕ НА
СРЕДНО УЧИЛИЩЕ "СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"
ГРАД РАКИТОВО

Настоящата Стратегия на СУ „Св. Климент Охридски”, гр. Ракиново е изготвена за периода от 2020 до 2024 година.

Приета от Педагогическия съвет на проведено заседание на 10. 09.2020. г. (съгласно чл. 263, ал. 1, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование).

Утвърдена със заповед № 8 от 10.09.2020 г. на директора на училището.

Актуализирана на 10.09.2021 год.

СЪДЪРЖАНИЕ

	стр.
1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	3
ИСТОРИЯ, СТАТУТ	4
2. АНАЛИЗ	6
Социално-икономически анализ	6
Демографска характеристика	8
SWOT анализ	9
3. ПОЕМАНЕ НА ОТГОВОРНОСТ	15
МИСИЯ И ВИЗИЯ	16
Мисия	16
4. ПРИНЦИПИ	17
5. ЦЕЛИ	18
Главна цел на стратегията	18
5.1. Стратегически цели	18
5.2. Оперативни цели	18
Оперативна цел 1:.....	18
Оперативна цел 2:.....	24
Оперативна цел 3:.....	26
Оперативна цел 4:.....	32

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

НОРМАТИВНА ОСНОВА НА НАСТОЯЩАТА СТРАТЕГИЯ СА:

1. Стратегията на европейския съюз за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“;
2. Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014 – 2020);
3. Стратегия за развитие на професионалното образование и обучение в Република България за периода 2015 – 2020;
4. Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри;
5. Национален план за изпълнение на дейностите по национална стратегия за развитие на педагогическите кадри (2014-2020);
6. Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2020 – 2024 год.;
7. Закон за предучилищното и училищно образование (ЗПУО);
8. Наредба за институциите в системата на предучилищното и училищното образование, 2016;
9. Наредба за информацията и документите за системата за предучилищното и училищното образование, 2016 ;
10. Наредба № 2 от 8.09.2015 г. за осигуряване на качеството на професионалното образование и обучение, издадена от министъра на образованието и науката, обн., ДВ, бр. 70 от 11.09.2015 г., в сила от 11.09.2015 г.
11. Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.
12. Наредба № 5 от 30 ноември 2015 г. за общообразователната подготовка, в сила от 08.12.2015г., издадена от министерството на образованието и науката, обн. дв. бр.95 от 8 декември 2015г.
13. Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците
14. Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти (Издадена от министъра на образованието и науката, обн., ДВ, бр. 61 от 2.08.2019 г., в сила от 2.08.2019 г.)
15. Наредба № 6 от 11.08.2016 г. за усвояването на българския книжовен език
16. Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план в сила от 04.12.2015 г., издадена от Министерството на образованието и науката, обн. дв. бр.94 от 4 декември 2015г
17. Европейската референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот
18. Национална референтна рамка.
19. Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите

малцинства

20. Национална програма за интеграция на деца със специални образователни потребности (Стандарт за приобщаващо образование)
21. Интегриран план за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на детето
22. Съвместен меморандум по социално включване на Република България
23. Национална програма и план за по-пълно обхващане на учениците в задължителна училищна възраст.
24. Национална стратегия за въвеждане на ИКТ в училищата
25. Национална програма за развитие на физическото възпитание и спорта.
26. Регионални приоритети на средното образование – чл. 196. ЗПУО
27. Общински политики в средното образование. – чл.197 от ЗПУО
28. Спецификата на конкретното училище от стандарта за институциите.
29. Наредба за приобщаващо образование.
30. Постановление № 100 от 8 юни 2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

Настоящата Стратегия за развитие на СУ „Св. Климент Охридски” е разработена на основание чл. 70, чл. 263. (1) (ПС) и чл. чл. 269. (1) (Общ.съвет) от ЗПУО и чл. 7 от ЗФУКПС. Стратегията за развитие на училището обхваща периода от 2020 до 2024 година, като се актуализира на две години или при необходимост.

ИСТОРИЯ, СТАТУТ

Иновативно средно училище „Св. Климент Охридски” – гр. Ракитово е едно от най-дълголетните средища на книжовността в община Ракитово. Вече 155 години то пише летописа на знанието и духовността, на просветното дело в Ракитово.

То е един от най-ярките символи на националната ни идентичност, светлината, поддържаща огъня на българщината през вековете. Появило се от жаждата за духовно извисяване и национално съхранение, то е продължител на благородното дело на родолюбивите предци.

Началото се поставя в далечната 1865 година, когато в малката едноетажна сграда, кротко сгушена под вековните кестени в църковния двор, се открива Първото килийно училище. Учител е пламенният родолюбец поп Илия Атанасов от село Каменица.

Средно училище „Св. Климент Охридски” е най-голямото средно училище на територията на община Ракитово.

През 2017 г. със Заповед №РД 14-198/06.07.2017 г. на министъра на образованието се извърши преобразуване на Професионална гимназия „Христо Смирненски”, в Средно училище „Св. Климент Охридски”, гр. Ракиново, считано от 15.09.2017 г. Съгласно промените в чл. 31, ал. 1 и 3, чл. 39, и чл. 311, ал.2, от ЗПУО и възможността за училищна автономия при избора на наименование (чл.28, ал.2) – училището ни променя наименованието си като общинско училище, с наименованието Средно училище „Св. Климент. Охридски”. Иновативно – от 2019 год.

В него се обучават /към 10.09.2021 год./ около **596 ученици** от 1 до 12 клас (290 момичета и 306 момчета) от **63 педагогически специалисти**. Непедагогическият персонал е 13 човека

Училището извършва прием в начална училищна степен.

След завършено основно образование се извършва прием в паралелки с:

✓ VIII^a клас - Профилирана паралелка с интензивно изучаване на Английски език с профил „Предприемачески”;

✓ VIII^b клас - Професионално образование с придобиване на трета степен на професионална квалификация с разширено изучаване на чужд език – професия „Администратор в хотелиерството”

✓ VIII^b клас - Професионално образование с придобиване на втора степен на професионална квалификация без интензивно и без разширено изучаване на чужд език – професия „Монтьор на транспортна техника“;

✓ IX^a клас - Профилирана паралелка с интензивно изучаване на Английски език с профил „Предприемачески”;

✓ IX^b клас - Професионално образование с придобиване на трета степен на професионална квалификация с разширено изучаване на чужд език – професия „Администратор в хотелиерството”

✓ IX^b Професионално образование с придобиване на втора степен на професионална квалификация без интензивно и без разширено изучаване на чужд език – професия „Монтьор на транспортна техника“.

Обучението в X клас е:

X^a Професионално образование с придобиване на втора степен на професионална квалификация без интензивно и без разширено изучаване на чужд език – професия „Фризьор“.

X^b Професионално образование с придобиване на втора степен на професионална квалификация без интензивно и без разширено изучаване на чужд език – професия „Монтьор на транспортна техника“.

Обучението в XI клас е:

✓ XI^a клас - Профилирана паралелка с интензивно изучаване на Английски език с профил „Предприемачески“;

✓ XI^б Профилирано образование без интензивно и без разширено изучаване на Чужд език с профил „Предприемачески“;

✓ XII^в Професионално образование с придобиване на втора степен на професионална квалификация без интензивно и без разширено изучаване на чужд език – професия „Монтьор на комуникационни системи“;

Обучението в XII клас е:

✓ XII^a клас е с профил технологичен „Предприемачество и бизнес“, с интензивно изучаване на английски език;

✓ XII^б клас е профилирана паралелка с профил технологичен „Туризм“

✓ XII^в клас – професионално образование с придобиване на втора степен на професионална квалификация без интензивно и без разширено изучаване на чужд език, професия „Монтьор по комуникационни системи“, специалност „Телекомуникационни системи“.

Предимство на училището е целодневната организация на обучение, в която са сформирани 12 полуинтернатни групи от 1 до 7 клас.

Учениците – билингви са в по-голямата си част от гр. Ракитово. Повечето от тях владеят говоримо български език на сравнително добро ниво, но срещат трудности с граматиката. В училището са интегрирани успешно голям брой роми.

В училището работят трима ресурсни учители, един психолог и един логопед, 33 ученици със СОП. Въпреки специфичните си особености тези деца са добре интегрирани в класовете си при спазване на разпоредбите на Наредба за приобщаващото образование, обн. - ДВ, бр. 86 от 27.10.2017 г., в сила от 27.10.2017 г.; изм. и доп. бр.101 от 27.12.2019 г., в сила от 27.12.2019 г., публ. 02.03.2020

За постигане на целите си училището работи активно в **партньорство** с Училищното настоятелство, Ученически съвет и Синдикална организация към СБУ, както и с органите на местната власт и неправителствени организации.

2. АНАЛИЗ

Социално-икономически анализ

1. *Основни предизвикателства пред българската образователна система и ефективни начини за справяне с тези предизвикателства на средно училището:*

С приемането и обнародването на нов Закон за предучилищното и училищно образование през 2016 година се изправяме пред новите предизвикателства на традиционните образователни модели и традиционните форми на общуване, които са продиктувани от динамично променящите се обществени отношения и навлизане на информационните и комуникационни технологии в човешкия живот. Начина за справяне с предизвикателствата пред СУ "Свети Климент Охридски" е изграждането на **свободомислещи и инициативни личности**, уважаващи другите, способни да работят в екип, владеещи ключови компетентности, с нагласи за учене през целия живот.

За тази цел в нашето училище ученето е подчинено на новите образователни стандарти, обвързани с условията и процесите за тяхното постигане.

Ключовите компетентности, които учениците ни трябва да овладеят като комплекс от взаимосвързани знания, умения и нагласи или отношения, необходими за личностното им развитие и изграждането на активната им гражданска позиция, намират своето място в изучаването на общообразователната подготовка (чл. 77, (1) ЗПУО).

СУ "Св. Климент Охридски" осигурява **възможности** за приобщаващо образование като неизменна част от правото на образование, като процес на осъзнаване, приемане и *подкрепа на индивидуалността* на всеки ученик. В контекста на приобщаващото образование училището дава ясен знак за хуманизъм и толерантност (чл.3, ал.2, т.3 от ЗПУО), тъй като в него се интегрират 33 ученици със специални образователни потребности (СОП) от 1 до 12 клас.

Пример за демократичния дух на образователната институция е приобщаването на родителите като активни участници в образователния процес и разгръщането на възможностите им за **граждански контрол** чрез участие в обществени съвети.

В училището успешно функционира Училищно настоятелство, регистрирано през 2005 година по Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Ученическият съвет в училището е форма за ученическо самоуправление (чл.171, ал.1, т.10,11,12) чрез която учениците участват в обсъждането при решаването на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност и дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и факултативни часове и училищния учебен план.

Училищното ръководство съдейства на учениците от училищния съвет да получават подкрепа и от органите на местно самоуправление при техни инициативи, свързани с живота на общността. Най-често тези инициативи засягат тяхното гражданско самосъзнание, екологичната култура и преодоляването на агресията и насилието сред младите хора.

Автономията на училището (чл.3, ал.2, т.10 и чл.28, ал.2 ЗПУО) да разработва училищни учебни планове, учебни програми за разширена и допълнителна подготовка, както и да разпределя учебната програма в рамките на съответния етап в зависимост от потребностите на

учениците е истинско предизвикателство, носещо след себе си и свобода, и отговорност, защото резултатите от избора стават известни след години. В този контекст училището поема предизвикателството да разработва интердисциплинарни учебни програми, свързани с природните и обществени науки, новите технологии и чуждите езици, в резултат на които да се подобрят резултатите от ученето по съответните учебни предмети.

Важен фактор за гаранция на качествено образование е непрекъснатото повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти и превръщането ѝ не само в право, но и в задължение (чл.219, ал.1, т.5 и ал.2, т.4 от ЗПУО). В СУ "Св. Климент Охридски" квалификацията и кариерното развитие на педагогическите специалисти се реализира чрез обучения по специализирани международни и национални програми. В съответствие с професионалния профил на изпълняваната длъжност се търси път за професионално развитие, адекватно на националната, регионалната, общинската и училищната политика. То е насочено и към напредъка на учениците. Очакванията са тези политики и мерки за кариерно развитие на педагогическите специалисти да благоприятстват атестацията им като оценка на съответствието на дейността им с постигнатите резултати. Гаранция за добро управление е и умението за управление на делегиран бюджет и осигуряване алтернативни източници на финансиране, което училищното ръководство поставя като една от приоритетните си оперативни задачи.

Демографска характеристика

Демографските промени свързани с намаляване броя на населението, породени от икономически и социални фактори, довеждат до изпитване на трудности при формиране на паралелките в училището. СУ "Свети Климент Охридски" е средно училище с целодневна организация на учебния ден.

По отношение на системата на училищното образование:

Чл. 263, ал. 1, т. 8 от ЗПУО вменява задължения на Педагогическия съвет да изработи и приеме Програма за ранното напускане на учениците от училище и да се поставят приоритети, свързани с превенция от отпадане на учениците в задължителна училищна възраст и ниската мотивация за учене. Управлението на системата се насочва към потребностите на ученика и неговата мотивация за учене и приемане на мерки за повишаване качеството на образованието – чл. 263, ал. 1, т. 7 от ЗПУО.

Приоритет на реформата е ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика (чл. 3, ал.2, т.3 от ЗПУО, преодоляване на

пречките пред ученето /чл.3, ал.2, т.3 ЗПУО/ Програма за равен достъп до качествено образование и приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.; чл. 263, ал. 1, т. 9 от от ЗПУО. Животът в училището е добре планиран и организиран, което е условие за успешна работа и реализиране на поставените цели. В основните образователна, възпитателна и социализираща дейности училищния екип постига положителни резултати. Свързани със средния успех по випуски, резултати от НВО в четвърти, седми, дванадесети клас, престижни класирания на олимпиади и състезания.

В програмата са залегнали и принципите за хуманизъм и толерантност (чл.3 от ЗПУО) равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование;

Приоритет в училищната политика е усвояването на българския книжовен език (Глава втора от ЗПУО).

Иновативността и ефективността в педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обоснованост и прогнозиране на резултатите от иновациите; (ЗПУО – чл. 3, ал.2, т. 6, 7 и 8) е залегнала изцяло в политиката за високо качество на резултатите от обучението по всички учебни предмети.

Прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на предучилищното и училищното образование

Автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация;

Интегритет на науките по чл.76, ал.,т.5 – изучаване на учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда (чл.76, ал.5 ЗПУО)

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ, тенденции и прогнози
ОБЛАСТ: УПРАВЛЕНИЕ /МЕНИДЖМЪНТ/ НА ИНСТИТУЦИЯТА	
Автономия по отношение на управление на делегиран бюджет	Частична автономия по отношение на училищни учебни планове и програми, наименование на училището (чл. 28, ал.1 от ЗПУО) Необходимост от адекватни училищни политики за развитието си в съответствие със ЗПУО.(174,ал.2,ЗПУО)
Научна и практическа подготовка на директора във връзка с изграждане на училищните системи за управление на качеството.	Все още не са изработени: - Училищна програма за повишаване качеството на образованието; - Вътрешно училищни критерии за установяване качеството на образованието; - Механизъм за мониторинг и контрол на образованието; - Проведена самооценка с изводи и мерки за осигуряване на по-високо качество на образованието.
	Липса на система от индикатори за контрол и инспектиране на образователната институция.
КРИТЕРИЙ 1: ИНВЕСТИЦИИ В ОБРАЗОВАНИЕТО ИЛИ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ	

<p>Наличие на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Счетоводна политика на образователната институция. 2. Процедура по разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение. 3. Процедура по осигуряването на пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции. 4. Система за двоен подпис 5. Инструкция за вътрешния контрол във връзка с поемането на задължения и извършване на разход. 6. Инструкция за предварителния контрол във връзка със завеждането и изписването на краткотрайни и дълготрайни активи 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Адаптиране на системите за финансово управление и контрол в образователната институция спрямо Стандарта за финансиране към ЗПУО. 2. Средствата от наеми могат да бъдат значително увеличени от даваните помещения под наем. 3. Недостатъчни компетентности по владеенето на чужди езици за изготвяне на проектната документация (апликационни формуляри, отчетни форми, кореспонденция) 4. Училището прави тримесечни отчети, които публикува на интернет страницата си и представя своевременно в РУ. 5. Обществените поръчки по ЗОП и ПРАГ се качват на интернет страницата на училището.
<ol style="list-style-type: none"> 7. Разработване на бюджета съобразно действащата нормативна база. 8. Осигуряване на прозрачност и публично отчитане на средствата от бюджета и извънбюджетните приходи. 9. Наличие на процедури по постъпване и разходване на извънбюджетни средства: <ul style="list-style-type: none"> - от дарения, спонсорства, наеми, проекти и др. 10. Осигуряване на алтернативни източници на финансиране – чрез работа по проекти и програми. До момента училището е разработило и е финансирано по над 50 проекта със средства от ЕС за последните 10 години. 11. Осигуряване на средства от наеми. 	<p>Тенденции:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Квалификация на кадрите за разработване и управление на проекти; - Квалификация при овладяване на компетентности по чужд език (английски, френски и др.) <p>Кандидатстване по проектни програми с цел подsigуряване на средства за обновяване и обзавеждане на кабинетите.</p>

КРИТЕРИЙ 2. КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕРСОНАЛ И ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

1.Наличие на квалифициран ръководен персонал – директор и двама заместник директори – по учебната дейност.	Необходимост приемственост и възможност за взаимозаменяемост в ръководния екип и педагогически състав.
Функциите и отговорностите са разпределени според длъжностните характеристики.	Прогноза: изпълнение на програмата за квалификация в образователната институция.
2. Педагогически специалисти Учители и учители в ПИГ: - наличие на правоспособни учители по всички учебни предмети; - с първа квалификационна степен – двама - с втора – шест - с трета –двадесет и пет - с четвърта – седем - пета – девет - професионално отговорни и подготвени психолози;	Недостатъчна чуждо езикова и компютърна грамотност. Тенденции – включване на педагогическите специалисти в по-голям брой обучения за овладяване на компетентности за чужди езици и повишаване на компютърната им грамотност. Прогноза – разработване на училищна програма за квалификация, адекватна на нуждите на педагогическите специалисти в съответствие с професионалния им профил.
3. Непедагогически персонал. - Наличие на непедагогически персонал, изпълняващ отговорно задълженията си в учебното заведение. - Добра комуникация с ученици, родители и общественост. - Функциите и отговорностите са разпределени според длъжностните характеристики.	Необходимост от повече приемственост, възможност за взаимозаменяемост и взаимопомощ; Необходимост от осигуряване на необходимия брой непедагогически персонал за почистване на училищната сграда. Необходимост от създаване на нормален психоклимат на работното място.

<p>4. Квалификация.</p> <p>- Реализиране на плана за вътрешна квалификация</p>	<p>Реализиране на квалификационна дейност от външни институции спрямо потребностите на педагогическите специалисти</p> <p>Индикатори:</p> <p>- брой учители повишили квалификацията си през последните 3 години с по-висока степен на образование;</p> <p>Тенденции – осигуряване на програми за квалификация и финансови средства за обезпечаване обучението на персонала през 2020-2024 година във връзка с получаване на необходимия брой кредити – 16 на година, 48 за 4 годишния период на атестиране.</p> <p>Прогноза – 2020-2024 година.</p>
---	--

КРИТЕРИЙ 3. НОРМАТИВНО ОСИГУРЯВАНЕ

<p>Изработени:</p> <p>1. Инstrukция за вътрешна комуникация;</p> <p>2. Запознаване на педагогическия екип със Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечното осигуряване и Стандарта за информация и документите.</p> <p>3. Поддържане и актуализиране на информационния поток в училищните библиотеки</p>	<p>1. Необходимост от ремонт на помещението за архивиране на документите.</p> <p>2. Необходимост от привеждане номенклатурата на делата в съответствие със Стандарта за информация и документите.</p> <p>3. Необходимост от нови материални ресурси за поддържане на архивния фонд – осигуряване на електронни носители – дискове (двойно съхраняване на информацията).</p>
--	---

<p>ОБЛАСТ 2:УЧИЛИЩНА СРЕДА</p> <p><i>2.1. Наличие на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда.</i></p> <p>Индивидуална среда на ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> - осигурен пропускателен режим чрез портиер; - собствена модерна материална база; -кабинети по ИТ с терминални решения . - изградени модерни клубове по интереси; - помещение за кетърингово хранене; - обновяване на работните места на учениците 	<ul style="list-style-type: none"> - Необходимост от осигуряване на охрана в училище. /училището като безопасно място/ - Да продължи обновяването на кабинетите в целия училищен корпус; - Изградена автоматизирана система за библиотечно обслужване и перманентно актуализиране на библиотечните единици; - Нова спортна площадка с акрилна настилка; - Необходимост от видеонаблюдение с достъп до всички точки на дворното пространство; - Необходимост от обезопасяване на откритите спортни площадки; - Необходимост от възстановяване на съоръженията на спортното игрище;
<p><i>2.2. Създадени възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности;</i></p> <p>Индикатори:</p> <p><i>Прираст на броя ученици:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - привличане и задържане; - голям брой ученици в сравнение с останалите училища в града, но намалял спрямо предишни години <p><i>извънкласни дейности:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - нови групи по интереси ; - публичност на дейностите ; - мобилност в дейностите във всички възрастови групи; - целодневна организация на учебния ден; 	<p>Трудности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Затруднения при приема в профилираните паралелки след 7 клас; - Адаптирането на учениците от ромски произход към правилата на училището довежда до сблъсъци на изисквания с вредни навици. Необходимо е да се намери баланс за избягване на конфликтни ситуации.

<ul style="list-style-type: none"> - Партньорство и сътрудничество с действащо училищно настоятелство; - Партньорство с НПО и институции на местната власт. 	<p>Въвеждането на системата на делегираните бюджети във всички средни училища довежда до редица проблеми в образователните институции като цяло. Финансовата автономия прави относително стабилна финансовата политика. Трудностите във финансирането правят невъзможни високите изисквания към дисциплината на учениците, тъй като те злоупотребяват със зависимостта на училищата от средствата, които следват ученика.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Актуализация на Етичен кодекс.
<p>2.3. Осигурени условия за интерактивно учене:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Осигурена 3 интерактивни дъски. - Проведено обучение на педагогическите специалисти за работа със софтуера на електронни дневници. - Епидемичната обстановка наложи ефективното прилагане на дистанционно обучение в СУ“Св. Климент Охридски“ 	<ul style="list-style-type: none"> - Преобладават добрите практики в начален етап. - Повишена активност на учителите в прогимназия и гимназия. - Необходимост от споделяне на добри педагогически практики за интерактивно учене. - Малка част от учениците все още не разполагат с технически средства за ефективно осъществяване на дистанционното обучение.
Оценяване и самооценяване	
<ul style="list-style-type: none"> - Перманентен анализ на резултатите от вътрешното и външно оценяване (НВО и ДЗИ) на база постигнатите резултати; - Поставяне на цели и реализиране на дейности с цел изготвяне на обективна самооценка на база резултатите от проведеното оценяване. - Скали за оценяване и критерии са изготвени по всички учебни предмети. 	

3. ПОЕМАНЕ НА ОТГОВОРНОСТ

Стратегията за развитие на СУ „Св. Климент Охридски“ (чл.263, ал.1, т.1 от ЗПУО) за периода 2020-2024 г. е продиктувана от промените в страната ни в образователната политика

след влизане в сила на Новия ЗПУО и Държавните образователни стандарти. Тя е изготвена от екип на училището и е съобразена с националната и регионална политика в сферата на образованието.

Нашите приоритети отчитат специфичните особености и традиции на училището и представят нашите виждания за качествено образование според Стандарта за управлението на институциите (чл.22, ал.2, т.15 от ЗПУО) и образователните принципи и цели, заложи в текстовете на ЗПУО (чл.3 и чл. 5 от ЗПУО).

Училищното ръководство поема отговорност да провежда училищна политика на партньорство в образователния процес, в която водеща роля имат учениците и учителите, директорът и другите педагогически специалисти, както и родителите като заинтересовани страни. (2, ал.2 и 4 от ЗПУО)

МИСИЯ И ВИЗИЯ

Мисия

ИСУ „Свети Климент Охридски“ – град Ракиново, ще продължи да съществува като средно училище (I-XII клас включително) с три етапа на обучение: начален – от I до IV клас включително; прогимназиален – от V до VII клас включително; първи гимназиален – от VIII до X клас включително; втори гимназиален – от XI до XII клас включително. То ще използва съвременни и иновативни подходи за осигуряване на качествена общообразователна и професионална подготовка на учениците, гарантираща продължаване на образованието им и тяхната реализация.

Педагогическият колегиум непрекъснато ще усъвършенства своите умения за обособяването му като екип от високо отговорни личности, проявяващи толерантност, загриженост и зачитане на общочовешкото достойнство. Основна задача на колектива е формиране на самостоятелно мислещи и социално отговорни хора чрез качествено общообразователно и професионално обучение по търсени на пазара на труда специалности. Дейностите ще бъдат съобразени и със Стратегията за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства.

Приоритет в работата е запазване и издигане на утвърдения дългогодишен авторитет на училището в бързо изменящите се условия на средното образование чрез придобиване на широка обща култура, развитие на физическия, индивидуалния и духовния потенциал.

С автономията, която ни позволява ЗПУО, ние ще разработим съвременни програми за факултативни форми на обучение в съответствие с потребностите и интересите на учениците.

Ще продължим да изграждаме и модернизираме учебната и спортната база за постигане на заложените в нашата мисия приоритети.

В СУ „Св. Кл. Охридски“ – Ракитово се прилагат различни форми на обучение, заложени в ЗПУО – самостоятелна, индивидуална, дистанционна и комбинирана, съобразени с динамичната съвременна обстановка, с цел да отговорим на образователните потребности на учениците, както и да предотвратим преждевременното отпадане от училище.

За да отговорим на изискванията на приобщаващото и подкрепящото образование, сме осигурили екип от висококвалифицирани специалисти: психолог, логопед, ресурсни учители. Екипът ще прави оценка и ще осъществява допълнителна подкрепа на ученици, имащи необходимост от обучение и социализация.

Ще работим активно по програма „Еразъм +“ на Европейския съюз като създадем цялостна организация, в която ще бъдат включени ученици и техните семейства, педагози, представители на Обществения съвет и на местните общности.

Ще продължим да обогатяваме книжния фонд на училищната библиотека и ще се стремим да го превърнем в по-често посещавано и желано място за нашите ученици.

В работата си ще се ръководим от Етичния кодекс на училищната общност.

4. ПРИНЦИПИ

4.1. Законосъобразност – осигурява съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове.

4.2. Всеобхватност – училищните политиките да бъдат подчинени на местно, регионално и национално ниво и в съответствие с политиките на ЕС.

4.3. Прозрачност – всички стратегически документи и вътрешни нормативни актове на училището да бъдат публично достъпни.

4.4. Документиране – документиране на идеите, предложенията и изказванията в процеса на изготвяне на вътрешните нормативни актове и тяхното съхранение и архивиране.

4.5. Обратна връзка – получаване на отговори и реагиране на предложенията на участниците в комисиите и предложенията на ПС.

4.6. Приемственост – новите политики, свързани с образователната реформа няма да отрекат вече поетите ангажименти в рамките на образователната институция и стратегията няма да ги подменя с нови. Добрият опит ще бъде не само съхранен, но и ще продължи да се мултиплицира.

4.7. Равнопоставеност – всички заинтересовани страни трябва да имат равни възможности за участие в планирането и реализирането на дейностите по изпълнение на стратегическите и

оперативни цели.

5. ЦЕЛИ

Главна цел на стратегията

- ✓ Издигане на качеството на процеса на обучение за постигане на ДОС.
- ✓ Поставяне на ученика в центъра на цялостната педагогическа дейност в училищнатаобщност.
- ✓ Поставяне на ученика в отговорна активна позиция при овладяване на знанията, формиранена различни компетенции по различните учебни предмети и развитие на умения за учене презцелия живот.
- ✓ Практическа приложимост на изучаваното учебно съдържание и използване на методите заобучение чрез активни дейности.
- ✓ Използване на различни форми за мотивиране на персонала.
- ✓ Обогатяване на материалната база, разширяване на сградния фонд и допълнителнофинансиране.

5.1. Стратегически цели

Повишаване авторитета на СУ „Св. Климент Охридски” чрез изградена единна и ефективна система за управление, която да осигури високо качество на образование и да повиши авторитета на образователната институция, като я направи търсена и конкурентоспособна.

Стратегическата цел на училището е ориентирана към постиженията на образователните политики в страната ни и тези на ЕС. Отчитат се националните традиции, регионалните тенденции и общински политики на българското образование. Приоритет е необходимостта от ефективно прилагане на информационните и комуникационни технологии, иновации в образованието и изграждането на вътрешна информационно-комуникационна структура и връзките в нея за осъществяване на образователните цели.

На преден план се извежда интелектуалното, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му, залегнали в дейностите по постигане на оперативни цели.

Отчетени са училищните резултати към момента, потребностите на човешките ресурси и нуждата им от подкрепа, както и ролята на училището като обществен фактор в системата на образователните институции в общината и региона.

5.2. Оперативни цели

Оперативна цел 1:

Разработване и утвърждаване на единна и непротиворечива система за ефективно

управление на институцията

Дейност 1. Изграждане на Система за осигуряване качество на образованието:

1.1. Изготвяне на анализ на образователната реформа в страната в контекста на европейските политики и стратегически цели за превръщането на образованието като национален приоритет и намиране мястото на образователната институция в контекста на промените. Квалификация на ръководния персонал по проблемите, свързани с образователната реформа и адаптирането на училищните политики към новите образователни цели.

1.2. Създаване на вътрешна нормативна уредба за изпълнение дейностите по стратегическата и оперативни цели, свързани с качеството на образованието в училище. Актуализация на вътрешните нормативни актове спрямо промените в нормативната база на национално ниво.

1.3. Изграждане на училищна система за качество.

1.3.1 Разработване на общи и специфични училищни стандарти за качество, свързани с управлението на институцията, повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, система за контрол на качеството, подобряване на училищната среда, възпитание на учениците и училищно партньорство.

1.3.2 Адаптиране на политики за постигането на образователните цели спрямо ЗПУО и стандартите. (чл.174, ал.2,ЗПУО)

1.3.3 Разработване на училищни учебни планове за всяка паралелка – всяка година, съгласно изискванията на Стандарта за учебния план, приемането им с решение на педагогическия съвет, съгласуване с обществения съвет към училището при условията и по реда на чл. 269, ал. 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование се утвърждава от директора на училището.

1.3.4 Разработване на годишна училищна програма за целодневна организация на учебния ден в съответствие със стратегията и спецификата на училището. (чл.19, ал.1 от Стандарта за организация на дейностите)

1.3.5 Изграждане на училищни екипи за:

- ✓ подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
- ✓ изграждане на позитивен организационен климат;
- ✓ утвърждаване на позитивна дисциплина;
- ✓ развитие на училищната общност.

1.3.6 Предефиниране на политики, приоритети и ценности.

1.3.6.1 Ясно дефиниране на системата от индикатори за контрол и инспектиране на образователната институция.

1.3.6.2 Запознаване със Стандарта за инспектиране и изготвяне на вътрешна система за ефективен мониторинг и контрол. (ефективен и резултатен, а не фиктивен)

Дейност 2: Инвестиции в образованието или финансови ресурси

Дейности по показатели:

2.1. Създаване на условия за участие в национални, европейски и други международни програми и проекти. Разработване на училищни проекти;

2.1.1. Изграждане на училищни екипи за разработване на проекти.

2.1.2. Провеждане на обучение на екипите по разработване, управление и мониторинг на проекти.

2.2. Осигуряване на законосъобразно, икономически целесъобразно и прозрачно управление на училищния бюджет.

2.2.1. Адаптиране на Системите за финансово управление и контрол в образователната институция спрямо Стандарта за финансиране към ЗПУО:

Разработване на:

✓ Счетоводна политика на образователната институция.

✓ Процедура по разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение.

✓ Процедура по осигуряването на пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции.

✓ Система за двоен подпис.

✓ Инструкция за вътрешния контрол във връзка с поемането на задължения и извършване на разход.

✓ Инструкция за предварителния контрол във връзка със завеждането и изписването на краткотрайни и дълготрайни активи.

✓ Работна инструкция за контрол върху общинската собственост.

2.2.2. Разработване на бюджета съобразно действащата нормативна уредба.

2.2.3. Осигуряване на прозрачност и публично отчитане на средствата от бюджета и извън бюджетните приходи.

2.2.4. Разработване на процедури по постъпване и разходване на извънбюджетни средства от дарения, спонсорство, наеми, проекти и др.

2.3. Постъпване на приходи в училището.

2.3.1. Осигуряване на инвестиции в образователната институция и тяхното законосъобразно, целесъобразно и икономично използване.

2.3.2. Привличане на алтернативни източници за финансиране от работа по проекти и

програми, дарения, наеми, спонсорство и др.

Дейност 3: Квалификационна дейност

3.1. Планиране, реализиране и документиране на квалификационната дейност за педагогическите специалисти на вътрешно училищно ниво;

3.1.1. Запознаване на педагогическите специалисти с Наредбата за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и Глава XI от Закона.

3.1.2. Проучване на нагласите и потребностите от квалификация на персонала в училище и провеждане на ефективни обучения с доказан резултат, съобразно придобитите нови компетентности.

3.1.3. Изработване на План за квалификация, съобразен с изискването педагогическите специалисти да повишават квалификацията си с не по-малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране и не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки.(чл.223 ЗПУО);

3.1.4. Насочване повишаването на квалификацията на конкретния педагогически специалист към напредъка на децата и учениците, както и към подобряване на образователните им резултати.(224, ал.2 ЗПУО)

3.1.5. Създаване на стимули за мотивация за повишаване квалификацията на кадрите чрез учене през целия живот.

3.1.6. Мултиплициране и практическо приложение на добрия педагогически опит, получен по време на квалификационната дейност.

3.2.Планиране, реализиране и документиране на квалификационна дейност за педагогическия персонал, проведена от други институции;

3.2.1. Изграждане на система за външна квалификация. (от регистъра).

3.2.2. Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти от специализирани обслужващи звена, от висши училища и научни организации.

3.3. Споделяне на ефективни практики.

3.3.1.Изграждане на механизъм за популяризиране на добрия педагогически опит.

3.3.2. Споделяне на резултатите от обученията и мултиплициране на добрия педагогически опит чрез различни форми на изява:

✓ Дни на отворени врати, събирания на педагогическите екипи по ключови компетентности и др.

✓ Осигуряване на условия за популяризиране на добрия педагогически опит: по направления – хуманитарно, природонаучно, технологично, изкуства и спорт.

Дейност 4: Нормативно осигуряване

4.1. Осигуряване на достъп до законовата и подзаконовата нормативна уредба за осъществяване дейността на училището;

4.1.1. Изграждане на вътрешна система за движение на информацията и документите в образователната институция /справка СФУК/.

✓ Инструкция за вътрешна комуникация;

✓ Правилник за документооборота.

4.1.2. Запознаване на педагогическия екип със Стандарта за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване и Стандарта за информация и документите.

4.1.3. Изграждане на автоматизирано библиотечно обслужване.

4.2. Осигуряване на достъп до учебната документация по изучаваните учебни дисциплини;

4.2.1. Поддържане и актуализиране на информационния поток в училищните библиотеки спрямо новите изисквания на Наредба 6 за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала и Учебните програми за 2016-2017 год., за първи и пети клас;

4.2.2. Осигуряване на резервни комплекти от учебници и учебни помагала в училищната библиотека;

4.2.3. Поетапна актуализация на библиотечните единици.

4.3. Състояние на училищната документация.

4.3.1. Осъществяване на текущ контрол по изрядно водене на училищната документация съгласно Стандарта за информация и документите;

4.3.2. Съхраняване и архивиране на училищната документация съгласно изискванията на Стандарта за информация и документите.

4.4. Поддържане състоянието на библиотечната информация съгласно изискванията на Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване;

4.4.1. Набавяне на справочна и художествена българска литература;

4.4.2. Справочна и художествена англоезична литература;

4.4.3. Философска и психологическа литература;

4.4.4. Методическа литература и др.;

4.4.5. Провеждане на инвентаризация съгласно сроковете в нормативната уредба.

Дейност 5: Училищен персонал

5.1. Разработване на правила и/или процедури при назначаване и съкращаване на персонала;

5.1.1. Вътрешни указания за осъществяване на подбор при назначаване на персонал, за сключване и прекратяване на трудови договори;

5.1.2. Инструкция за вътрешна комуникация.

5.2. Създаване на механизъм за откритост и прозрачност при вземане на управленски решения;

5.2.1. Правилник за вземане на управленски решения;

5.2.2. Политика на сътрудничество със заинтересованите лица при вземане на управленски решения, свързани с развитието на образователната институция.

5.3. Създаване на правила за делегиране на права;

5.3.1. Разработване на процедура по разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение;

5.3.2. Процедури по разрешение, одобрение, оторизация и разделяне на отговорностите.

5.4. Изработване на критерии за оценка труда на учителите и служителите;

5.4.1. Изработване на критерии за поощряване на педагогическите специалисти с морални и материални награди за високи постижения в училището; (Чл. 246. (1) от ЗПУО)

5.4.2. Адаптирани критерии за диференцирано заплащане труда на педагогическите и непедagogически специалисти съгласно стандарта за финансиране;

5.4.3. Адаптиране на вътрешните правила за работната заплата спрямо стандарта за финансиране.

5.5. Осигуряване на капацитет за оценка на състоянието на качеството на предлаганото образование;

5.5.1. Изграждане на комисия за управление на качеството на образованието като помощен, консултативен и постоянен работен орган към директора на училището за оказване на подкрепа при управление на качеството в институцията;

5.5.2. Регламентиране на задължения, правомощия, състав и време за заседания на комисията в правилника за устройството и дейността на образователната институция.

(Стандарт за управление на качеството).

5.6. Разработване на политика за насърчаване и ресурсно подпомагане на извънкласни дейности.

5.6.1. Вътрешни политики за допълнителна подкрепа и ресурсно подпомагане;

5.6.2. Регламентиране съвместната дейност на ръководството, класните ръководители и екипите за подкрепа на личностното развитие;

5.6.3. Изграждане на система за менторство на новоназначени педагогически специалисти и условия за приемственост при заместване.

5.7. Създаване на правила за качество на административното обслужване.

5.7.1. Антикорупционна програма;

5.7.2. Работна инструкция за регистриране и разглеждане на сигнали за корупция.

Оперативна цел 2:

Изграждане на училищен механизъм за адаптиране на ученика към училищната среда

Дейност 1. Индивидуална среда на ученика

1. Разработване на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда;

1.1. Запознаване със Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване;

1.2. Изграждане на система за охрана и сигурност с видеонаблюдение и жива охрана.

1.2.1. Изграждане на механизъм с мерки и дейности за адаптиране на ученика към училищната среда и условията в различните форми на обучение, сътрудничество на училището с външни партньори и осигуряване на условия за интерактивно учене.

1.2.2. Актуализация на Оценката на риска на физическата среда от Службите по трудова медицина и изпълнение на конкретните предписания спрямо Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване.

1.2.3. Изграждане на КУТ, ГУТ и училищни Комисии по безопасност и здраве и уреждане в правилник правата и задълженията им за предотвратяване на рисковете.

1.3. Регламентиране условията за записване и промяна на формите на обучение за конкретната учебна година съгласно Стандарта за организация на дейностите (чл.31, ал.3 и чл. 12, ал. 2 на ЗПУО).

1.4. Създаване на възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности;

1.5. Осигуряване на условия за неформално (доброволно) и информално (нецеленасочено, в семейна среда) учене.

1.6. Осигуряване на алтернативни форми на обучение:

- ✓ обучение от смесен тип „хибридно обучение“;
- ✓ електронно;
- ✓ дистанционно;
- ✓ виртуално.

1.7. Осигуряване на условия за интерактивно учене;

1.7.1. Създадени възможности за приложение на ИКТ в образователния процес по всички учебни предмети;

1.7.2. Разработване от страна на педагогическите специалисти на свои модели на интерактивни добри педагогически практики;

1.7.3. Осъществяване на контрол по планирането на материала по учебните предмети и разработване на различни образователни материали (вкл. интерактивни методи на преподаване)

1.7.4. Създаване условия за гъвкаво прилагане, изменение и адаптиране методите на преподаване от страна на учителите с оглед постигането на по добри резултати от ученето;

1.7.5. Създаване условия за използване на интерактивни техники за окуражаване на учениците да правят връзки и да участват активно в учебния процес.(Стандарт 14 – професионалния профил)

Дейност 2: Изграждане на училището като социално място

2.1. Създаване условия за интегриране на ученици със СОП;

2.2. Запознаване със Стандарт за приобщаващото образование; Изготвяне на **програма за осигуряване на равен достъп** до образование;

2.3. Предприемане на мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин;

✓ Програма за превенция на ранното напускане от училище.

✓ Участие в различни форми на сътрудничество с неправителствени организации, регионалните управления по образование, органите за закрила на детето и др.

2.4. Изграждане на правила за разрешаване на възникнали конфликти;

✓ Изграждане на механизъм за превенцията и разрешаването на конфликти и търсене на подкрепа и партньорство в и извън общността.

✓ Създаване на правила в училищните общности за решаване на конфликти в дух на сътрудничество с цел постигане на бързи и обосновани резултати посредством използването на доказани стратегии за решаване на конфликти.

✓ Изграждане на училищна комисия за превенция на тормоза и насието.

2.5. Реализиране на дейности за превенция и разрешаване на конфликти;

2.5.1. Съвместна работа на психолог с класните ръководители по изпълнение на Програмата за превенция на тормоза и насието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес.

2.5.2. Осигуряване на практически опит в интеркултурното сътрудничество за учащи се и преподаватели.

А. Изграждане на вътрешна информационна система за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището;

✓ Портфолио на училището;

✓ Портфолио на учителя;

Б. Осигуряване на начини и средства за разпространяване на информацията:

✓ Провеждане на ефективна медийна политика;

- ✓ Поддържане интернет страница на училището с актуална информация;
- ✓ Активно включване на учениците в дейността на училищните и местни медии:
- училищен вестник – „Родопея“;

Оперативна цел 3:

Управление на образователно-възпитателния процес чрез внедряване на ефективна система за обучение и учене, ориентирана към мислене

Дейност 1: Учебна дейност

1.1. Разработване и въвеждане на модел за подготовка и планиране на уроците, включващ:

1.1.1. Разработване на тематичен план на учебния материал, съобразен с ДОС, учебните програми и учебния план на училището.

1.1.2. Съобразяване на урочното планиране с учебната програма и с резултатите от входяща, изходяща диагностика и текущото оценяване;

1.1.3. Гъвкаво променяне на годишното и урочното планиране при необходимост;

1.1.4. Диференциран и индивидуализиран подход с нуждаещи се от подкрепа ученици в урочните планове;

1.1.5 Разпределяне на съотношението на уроците за нови знания към тези за затвърдяване съгласно изискванията на ДОС за общообразователната подготовка и ДОС за оценяване;

1.1.6 Адаптиране на урочните планове за различните паралелки;

1.1.7 Предварителна подготовка на учебни материали за урок;

1.1.8 Включване на учениците в предварителната подготовка на урока със задачи за проучване, с презентации, с информационни съобщения и др.

1.2. Изграждане на ясна и методически обоснована структура на урока:

1.2.1. Включване на значителна част от учениците в отделните структурни елементи на урока и събуждане на интереса им и на потребност от аргументирана позиция и защитата ѝ.

1.2.2. Целесъобразно управляване на урочното време и постигане на баланс между отделните структурни елементи.

1.2.3. Осъвременяване и актуализиране на учебното съдържание от страна на учителя.

1.3. Планиране и използване на ИКТ в урока:

1.3.1. Разработване и въвеждане на система за квалификация на учителите във връзка с ефективното използване съвременни информационни и комуникационни технологии в обучението.

1.3.2. Осигуряване на обучения за методически насоки за работата с интерактивно съдържание в мултимедийна и електронна среда.

1.3.3. Интерактивен подход на обучение за самостоятелно и съзнателно усвояване на учебния материал.

Дейност 2: Оценяване и самооценяване

2.1. Използване на разнообразни форми за проверка и оценка на учениците:

2.1.1. Запознаване и спазване на ДОС за оценяване на резултатите от обучението на учениците. Разясняване на педагогическите специалисти на целите и подходите за тълкуване на резултатите: нормативен, критериален, смесен, както и функциите на оценяването – диагностични, прогностични, констатиращи, информативни, мотивационни, селективни.

2.1.2. Осигуряване на обучение за учителите по доцимология – свързано с методи на оценяване на учениците, тестово изпитване, формиране на оценка, използване на разнообразни форми на проверка и оценка, основани на:

✓ **Достъпност на оценяването** - в ясна и разбираема форма, оповестявана по подходящ и удобен начин;

✓ **Точност** – отразява действителността точно и надеждно като измерва близостта на оценките до неизвестните действителни стойности;

✓ **Сравнителен анализ** - методология, която се използва за търсене на най-добрите практики. Трябва да разработите методология за сравнителен анализ;

✓ **Яснота** - дали данните са придружени с подходящите метаданни, включително информация за тяхното качество и степента, в която се предоставя допълнително съдействие на потребителите от доставчиците на данни;

✓ **Съгласуваност** - данните да бъдат надеждно комбинирани по различни начини и за различни цели;

✓ **Сравнимост** - измерване на степента, в която различията между статистическите данни могат да се обяснят с различията между действителните стойности на статистическите характеристики;

✓ **Свързаност** - измерване на логическата и числовата съгласуваност, т.е. адекватността (способността) на данните да бъдат надеждно комбинирани;

✓ **Надеждност** - надеждността се явява доверието, което потребителите причисляват (приписват) на статистическите продукти, основано единствено на имиджа на производителя на данните, статистическия орган, т.е. имиджа на марката;

✓ **Безпристрастност** - характерно свойство, потвърждаващо, че статистиката е разработена, изготвена и разпространена по неутрален начин и всички потребители трябва да бъдат равнопоставени;

✓ **Обективност** - обективността е характерно свойство, което потвърждава, че

статистиката се разработва, произвежда и разпространява по надежден и непредубеден начин. Това предполага използването на професионални и етични стандарти, както и, че следваните политики и практики са прозрачни;

✓ **Предварителен достъп** – това налага прозрачност в системата, нарича се още и „вътрешен достъп»

✓ **Подобряване на качеството (дейности).** Подобряването на качеството е част от управлението на качеството.

2.1.3. Прилагане на разнообразие от форми за проверка и оценка на постиженията на учениците (формални, неформални, вътрешни, външни форми на оценяване, самооценяване и взаимно оценяване

2.1.4 Осигуряване на възможности за валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене.

2.2. Изготвяне на критерии за оценяване, известни на учениците:

2.2.1. Разработване и утвърждаване на училищни "стандарти" (училищни добри практики) за оценяване по отделни предмети и запознаване на учениците с тях.

2.2.2. Провеждане на ежегодни информационни кампании в началото на учебната година с ученици и родители за запознаване с критериите за оценяване.

2.2.3. Прилагане на еднаква система и единни изисквания за оценяване при различни учители по един предмет

2.2.4.Изготвяне на график за датите за тестове и класните работи, предварителното му оповестяване на учениците и на родителите

2.3. Обсег на използването на ИКТ при оценяването по учебни предмети:

2.3.1. Изграждане на система за визуализиране на резултатите от НВО на училищно равнище.

2.3.2. Генериране на данни в системата:

✓ средните резултати на училището от националното външно оценяване;

✓ средните резултати за областта;

✓ средните резултати за страната;

✓ представяне на средните резултати на учениците по пол и за език, на който най-често се говори семейството.

2.3.3. Публично оповестяване на данните.

2.4.Разработване на вътрешни нормативни актове, които да гарантират ритмичност на оценяването.

2.4.1. Осъществяване на перманентен контрол за ритмичност на оценяването съгласно чл.

11 от Наредбата за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

2.4.2. Установяване на входното равнище на учениците по учебните предмети или модули, които са изучавали през предходната година в задължителните учебни часове в триседмичен срок от началото на учебната година чрез текущо изпитване.

2.4.3. Установяване на пропуските от входното равнище и предприемане на мерки за преодоляването им.

2.4.4. Провеждане на изпитване за установяване на изходното ниво на учениците две седмици преди оформянето на годишната оценка по учебните предмети.

2.5. Изграждане на умения у учениците за самооценяване чрез използване на адекватни критерии и показатели.

2.5.1. Аргументирано устно и писмено оценяване (чл.13, ал.3 ДОС оценяване).

2.5.2. Направляване на учениците да преценяват и самооценяват, за да знаят какво трябва да развият у себе си.

2.5.3. Разяснение пред учениците на методиката за групови изпитвания (чл.15 ДОС – оценяване) - при груповите устни изпитвания всеки ученик дава устни решения и отговори на групово поставени задачи или въпроси.

Дейност 3: Изграждане на позитивни взаимоотношения ученик-учител, ученик-ученик

3.1. Изграждане на взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците.

3.1.1. Изграждане на политики за подкрепа за личностно развитие на детето и ученика между институциите в системата на предучилищното и училищно образование:

- ✓ Подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
- ✓ Изграждане на позитивен организационен климат;
- ✓ Утвърждаване на позитивна дисциплина;
- ✓ Развитие на училищната общност. (174, ал.2 от ЗПУО)

3.1.2. Превенция на обучителните трудности и ранно отстраняване на риска от тях. (При работата с учениците институциите в системата на предучилищното и училищното образование основават дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици в обща класна стая по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование. (чл.174, ал.5 от ЗПУО)

3.2. Изграждане на умения за работа в екип в паралелката.

3.2.1. Създаване на условия за проектно учене;

3.2.2. Използване на интерактивни методи на обучение с доказан ефект върху

изграждане умения за работа в екип.

3.3. Установяване от учителя на позитивна атмосфера в паралелките

3.3.1. Планиране и реализация на дейности по:

- ✓ осигуряване на обучение и възпитание в здравословна, безопасна и сигурна среда
- ✓ зачитане на учениците като активни участници в образователния процес;
- ✓ получаване на информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията на учениците;
- ✓ осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците;
- ✓ осигуряване на индивидуално консултиране по проблеми, свързани с тяхното поведение и взаимоотношенията с връстници, родители и учители. (чл.208, ал.1 от ЗПУО)
- ✓ осигуряване на условия за участие в проектни дейности за формиране на знания, умения и нагласи за здравословен начин на живот.
- ✓ екологично възпитание чрез проектни дейности, състезания и др. (чл. 171. (1) ЗПУО – Права на учениците)

3.3.1 Обсъждане на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план чрез формите на ученическо самоуправление.

3.3.2. Поощряване с морални и материални награди при показани високи постижения в областта на науката, изкуството и спорта.

3.3.4. Участие в училищния живот чрез предложения и дейности, свързани с училищните традиции и изграждане на новата визия на училището

Дейност 4: Повишаване резултатите от обучението

4.1. Подготовка на учениците за успешно полагане на изпитите от НВО и ДЗИ.

4.2. Организиране на допълнително обучение по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището за ученици с обучителни трудности. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година. (чл. 124, ал.2 от ЗПУО).

4.3. Консултиране на учениците, полагащи поправителен изпит, и изготвяне на програми за допълнителна работа по учебни предмети или модули.

4.4. Преустановяване на индивидуалната учебна програма и продължаване на обучението по общата при постигане изискванията на учебната програма. На учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуална учебна програма, се поставят оценки само с качествени показатели, които могат да са: „постига изискванията”, „справя се” и „среща затруднения”. Когато се установи, че учениците по ал. 7 са постигнали изискванията на

учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план, се поставя оценка с количествен показател и по този учебен предмет и обучението по индивидуална учебна програма се преустановява.(чл.120, ал.7 и 8 от ЗПУО).

4.5. Изготвяне на програма за превенция на ранното отпадане от училище по различни причини.

Дейност 5: Надграждане на знания и умения

5.1. Организиране от училището състезания, конкурси и др.

5.2. Планиране и реализация на дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения:

✓ Организиране на „Празници на словото” - маратони на четене, състезания по декламаторско майсторство, дефилета на литературни герои, рицари на книгата, състезания по грамотност и др;

✓ Партньорство с община Ракитово и споделяне на добрите практики чрез покана за участие на други училища от града и региона.

5.3. Подготовка за участие на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.

✓ Организиране на „Празници на словото” - маратони на четене, състезания по декламаторско майсторство, дефилета на литературни герои, рицари на книгата, състезания по грамотност и др;

✓ Партньорство с община Ракитово и споделяне на добрите практики чрез покана за участие на други училища от града и региона.

5.4. Изграждане на екипи за работа по проекти:

✓ „eTwinning“ – учители по чужд език;

✓ „Еразъм +“ – учители по чужд език;

✓ Програми и проекти на МОН – зам. директор + учители по ИТ и учители по предмети.

Дейност 6: Постигане на високи педагогически постижения

6.1. Изграждане на **система за мотивация** на учителите, директорите и другите педагогически специалисти за **повишаване квалификацията** и за кариерно развитие.

✓ **Планиране**, координиране, управление и контрол на дейностите за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти на училищно ниво.

✓ **Създаване на условия за повишаване на квалификацията** – вкл. финансови. за придобиване на следдипломна квалификация;

6.2. Мотивиране на учители за подготвяне на ученици за участие в състезания и олимпиади. Регламентиране на допълнително заплащане във вътрешните правила за работната заплата за

положен допълнителен труд.

Оперативна цел 4:

Изграждане на училищни политики за възпитание, социализация и овластяване на учениците. Развитие на гражданско образование в мултикултурна среда. Повишаване на здравната култура.

Дейност 1: Реализация на политики и мерки, свързани с възпитанието и социализацията на учениците, овластяване на учениците и развитието на гражданското образование в мултикултурна среда.

1.1. Разработване на план за възпитателната дейност в партньорство с представителите на ученическото самоуправление и родителите.

1.2. Разработване на **система** от специални мерки за възпитание, въпросници, анкети за проучване на мнението на учениците по въпросите за училищния живот, привличане, задържане и развитие на учениците в училището за осигуряване на интелектуалното, емоционалното, социалното, духовно-нравственото и физическото им развитие в съответствие с техните потребности, способности и интереси.

1.3. Изграждане на училище без агресия, осигуряващо подкрепяща среда, индивидуално консултиране по възрастови проблеми.

1.4. Създаване на **система** за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности. Участие на ученици в обсъждания и съвещания с родители и учители. Организиране вътрешни избори за ученически представители по различни въпроси от училищния и общностен живот.

1.5. Създаване и функциониране на различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност, ученически клубове и семинари, реализиране на ученически проекти.

1.6. Организация на работата на психолозите за активна подкрепа на възпитателната дейност.

1.7. Популяризиране на добри практики с цел приобщаване и участие на ученици в извънкласни и извънучилищни прояви. Определяне на бюджет, за ученически дейности, които да се управлява от самите ученици – Учебна компания.

1.8. Разработване и реализиране план на Дейност на УКБППМН.

✓ Изготвяне на системен периодичен анализ на резултатите от дейността на комисията;

✓ Предприемане на мерки за подобряване на резултатите.

1.9 Въвеждане на практики в училище за развитие на демократичната култура и уменията

за водене на преговори, следване на процедури, вземане на решения и поемане на отговорност за изпълнението им сред учениците.

1.10 Участие в проекти за развитие и насърчаване на гражданската култура. Обучение на учители по гражданско образование.

Дейност 2: Инициативи по основни направления на възпитателната дейност

2.1. Планиране и реализация на дейности за преодоляване на агресията в училище:

2.1.1. Кариерно ориентиране консултиране;

2.1.2. Педагогическа и психологическа подкрепа.

✓ Чрез осигуряване на обща подкрепа (чл. 178 от ЗПУО):

- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;

- кариерно ориентиране на учениците;

- занимания по интереси;

- библиотечно-информационно обслужване;

- грижа за здравето;

- дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.

✓ Чрез осигуряване на допълнителна подкрепа (от стандарта за приобщаващо образование и ЗПУО).

2.2. Създаване на подкрепяща среда за ученици, склонни към насилие и агресия. Обучение на учители, ученици и родители за разрешаване на конфликти; за разпознаване на признаците за депресия и/или радикализация; за оказване на подкрепа чрез медиаторство, ролеви и симулационни игри и т. н.

2.3. Ранно откриване на ученици с асоциално поведение и предприемане на съответните мерки за работа с тях и семействата им чрез провеждане на професионално подготвени анкети за констатиране социалния статус на учениците.

2.4. Индивидуално консултиране на ученици по проблеми свързани с тяхното поведение, с взаимоотношенията с връстници, родители, учители или с психичното, личностното и интелектуалното им развитие. Обучение на родители, ученици и учители за активно слушане, разбиране на метаезика и невербална комуникация, групова динамика и форми за обратна връзка.

2.5. Реализиране на дейности за повишаване на здравната култура, формиране на знания и умения за здравословен начин на живот.

2.5.1. Целта е учениците да бъдат запознати с въпросите за здравословния начин на живот, личната и обществената хигиена, предпазването от различни инфекциозни заболявания, чрез:

✓ здравни беседи в часа на класа;

✓ дискусии с представители на РЗИ, НПО, ОПЛ;

- ✓ обучения и семинари;
- ✓ различни състезания.

2.6. Реализиране на дейности за екологичното възпитание на учениците

- ✓ срещи с лесовъди,
- ✓ състезания на открито;
- ✓ посещения в близки местности и др.

2.7. Реализиране на дейности за възпитание в национални и общочовешки ценности:

- ✓ патриотичен календар на училището;
- ✓ ученически инициативи за изразяване на почит към националните герои и вековната ни история – разписани инициативи за всеки празник;
- ✓ творби на учениците и възможности за публикуването им освен в училищните, и в местни и национални медии.

2.8. Ритуализация на училищния живот:

- ✓ патронен празник;
- ✓ символи и ритуали.

Оперативна цел 5:

Партньорство и сътрудничество. Развитие на застъпническа дейност. Въвличане на родителите и местните общности

Развитие на училището като институция, която да се застъпва за интересите на ученици, родители и местни общности пред вземащите решения на местно, регионално и национално и европейско ниво е предусловие за утвърждаване на авторитета на училището сред местните общности за изграждане на стабилни връзки между обществото и училището. Родителското включване има водеща роля за успеха на обучението в мултикултурна среда. Привличане на родители от различни етнически и религиозни общности за каузата на образованието, развитието на граждански умения и на навици за учене през целия живот.

(Училищно партньорство, създаващо социална ангажираност и отговорности на педагогическите специалисти при работа с родители, ученици и общественост) Област училищно партньорство:

Дейност 1: Партньорство между преките участници в училищното образование

1. Изграждане на механизъм за партньорство между преките участници в училищното образование.
  - 1.1. Създадени условия за подкрепа на млади учители.
  - 1.2. Включване на учителите в управлението на промените в училището.

1.3. Изграждане на комисии за включване на учителите в управлението на промените в училището и оказване на доверие при взимането на управленски решения с дългосрочен ефект.

2. Създаване на мерки за училищно партньорство между педагогическите специалисти, родители, ученици и общественост. Провеждане на проучвания за проблемите на ученици и родители. Участие във форуми за обсъждане и регистриране на проблеми. Развитие на капацитет за застъпничество за интересите на учениците чрез предоставяне на аргументирани предложения за реализация на местни, регионални, национални публични образователни инициативи.

2.1. Планиране на дейности и форми на сътрудничество за осигуряване на позитивен организационен климат, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

2.2. Планиране и реализиране на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

2.3. Изграждане на механизъм за ефективно партньорство на училищното ръководство с педагогическите екипи за усвояване на ключовите компетентности, училищното настоятелство и екипа на ученическото самоуправление.

2.3.1. Формиране на нагласи у родителите за партньорство и сътрудничество чрез организиране на родителски срещи и тематични инициативи на паралелките. (187, ал. 2, т. 5 от ЗПУО).

2.3.2. Реализиране на дейности за удовлетворяване на родителите по конкретни въпроси - проучвания чрез анкети, интервюта и др.

2.3.3. Планиране и реализация на дейности за активно участие на родителите в организираните от училището извънкласни дейности. Чл. 208. (1) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на детето или ученика го прави необходимо:

- ✓ Коледни конкурси;
- ✓ празници на словото;
- ✓ училищни изложби;
- ✓ дарения за деца в тежко социално положение.

2.4. Провеждане на разяснителна кампания сред родителите на общи родителски срещи за механизма за осигурен достъп до учебната документация, техните права и задължения спрямо ЗПУО и стандартите.

2.5. Дейност на училищното настоятелство.

Дейност 2: Външно партньорство

2.1. Взаимодействие с институциите в системата на образованието, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление:

2.1.1. Партньорство с органите на местното самоуправление при подготовката, реализирането и управлението на национални и международни програми и проекти, подпомагащи дейности в областта на образованието.

2.2. Взаимодействие с Агенцията за закрила на детето и структурите на полицията.

2.3. Взаимодействие с местната общественост.

2.4. Сътрудничество със социални партньори при разработване на концепции, вътрешнонормативни документи, предложения, мнения, становища за и по политически проекти, съвместни проекти, модернизирание на материалната база на институцията.

2.5. Обучение на учители за работа с родители. Разработване и прилагане на практики за родителско включване. Поддържане на активни родителски настоятелства. Организиране на обучения на родители и учители и ученици за добро и активно родителство. Издаване на бюлетин за родители. Поддържане на система за обратна връзка от родителите по темите на училищния живот.

2.6. Представяне стратегията за развитието на училището пред родителската общност.

6. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗГРАЖДАНЕ СИСТЕМАТА ЗА КАЧЕСТВО

6.1. Утвърден план за изпълнение на стратегическите цели.

6.2. Актуализирани вътрешни правилници.

6.3. Разработен и утвърден училищен стандарт за качество на училището.

6.4. Разработени актуални вътрешни нормативни актове.

6.5. Разработени и утвърдени училищни учебни планове – по паралелки

6.6. Разработена и утвърдена програма за целодневна организация

6.7. Изградени училищни екипи за: подкрепа за личностно развитие на детето и ученика; изграждане на позитивен организационен климат; утвърждаване на позитивна дисциплина; развитие на училищната общност.

6.8. Разработени индикатори за контрол и инспектиране на образователната институция.

6.9. Изградени училищни екипи за разработване на проекти.

6.10. Проведени обучения на екипите по разработване, управление и мониторинг на проекти.

- 6.11. Разработени и актуализирани вътрешни нормативни актове по СФУК
- 6.12. Разработен и актуализиран бюджет от спрямо Стандарта за финансиране на институциите и Стандарта за управление на качеството.
- 6.13. Публикувани на сайта на училището:
- бюджет на училището;
  - отчети по тримесечия, полугодия и календарна година;
  - процедура за възлагане на обществена поръчка.
  - обществени поръчки на училището (хранене, ремонти, доставки и др.)
- 6.14. Разработени процедури по постъпване и разходване на извънбюджетните средства.
- 6.15. Относителен дял (%) приходи от наеми, проекти, спонсорство, дарения спрямо общия бюджет.
- 6.16. Брой договори за привличане на алтернативни източници за финансиране.
- 6.17. Относителен дял (%) на педагогическите кадри, участвали през календарната година в продължаваща квалификация.
- 6.18. Относителен дял (%) на педагогическите кадри, участвали през календарната година в 16 учебни часа.
- 6.19. Относителен дял (%) на педагогическите кадри, участвали през календарната година в дългосрочни обучения над 60 учебни часа по видове образователни институции.
- 6.20. Публикуване на интернет страницата на училището на вътрешна система за управление на качеството.
- 6.21. Изградена вътрешна система за движение на информацията и документите в образователната институция.
- 6.22. Действаща библиотека (изградено автоматизирано библиотечно обслужване).
- 6.23. Актуализирани библиотечни единици.
- 6.24. Наличие на училищен архив.
- 6.25. Актуализиран правилник за архивиране на документите.
- 6.26. Изработена номенклатура на делата съгласно изискванията на Държавен архив.
- 6.27. Набавена: справочна и художествена българска литература; справочна и художествена англоезична литература; философска и психологическа литература; методическа литература и др. Проведена инвентаризация съгласно сроковете в нормативната уредба.
- 6.28. Утвърдени вътрешни правила и процедури за назначаване и съкращаване на персонал.
- 6.29. Утвърден механизъм за откритост и прозрачност при вземане на управленски решения.
- 6.30. Утвърдени правила за делегиране на права.

- 6.31. Утвърдени критерии за оценка труда на учителите и служителите.
- 6.32. Изградени: Система за охрана и сигурност; Механизъм с мерки и дейности за адаптиране на ученика към училищната среда; Актуализирана оценка на риска.
- 6.33. Създадени възможности за включване на ученика в различни училищни общности – клубове, школи и др.
- 6.34. Осигурени алтернативни форми на обучение.
- 6.35. Осигурени условия за интерактивно учене.
- 6.36. Наличие на достъпни източници: Научна литература за подготовка на педагогическите специалисти; Методически помагала на електронен и хартиен носител; Интернет платформа за справочна литература.
- 6.37. Кабинети и стаи с интерактивна образователна среда.
- 6.38. Брой проверки за педагогически контрол, свързан с интерактивния образователен процес.
- 6.39. Утвърдени мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин.
- 6.40. Изградени правила за разрешаване на възникнали конфликти.
- 6.41. Наличие на начини и средства за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището.
- 6.42. Наличие на училищен сайт с актуална информация.
- 6.43. Изграждане на вътрешна информационна система за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището.
- 6.44. Интернет страница на училището.
- 6.45. Електронен дневник.
- 6.46. Електронно портфолио на училището.
- 6.47. Планира предварително цели на урока и ги реализира според особеностите на учебния материал, мястото на урока в системата от уроци по темата, нивото на подготовка на класа, потребностите на учениците.
- 6.48. При годишното и урочното планиране се съобразява с учебната програма и с резултатите от входяща, изходяща диагностика и текущото оценяване и го променя гъвкаво при необходимост.
- 6.49. Има механизъм за промяна на годишното и урочното планиране съобразно потребностите на учениците, съобразно пандемичната обстановка.
- 6.50. Осъществява актуализация на опорни знания и умения, имащи връзка с учебното съдържание, предвидено за усвояване.

- 6.51. Прилага диференцирано обучение според равнището на справяне на учениците.
- 6.52. За урока има подготвени разнообразни учебни материали, съответстващи на различните стилове на учене на учениците.
- 6.53. Ясна и методически обоснована структура на урока.
- 6.54. Структурните компоненти на урока се разпределят равномерно във времето.
- 6.55. Преподаваното учебно съдържание съответства на изискванията на учебната програма по предмета.
- 6.56. Съдържанието на изложението е адекватно на поставените цели, като се съобразява с възможностите, интересите и потребностите на учениците.
- 6.57. Осигурява връзка между съдържанието на настоящия урок и предходни уроци и по-рано изучаван материал.
- 6.58. Учениците са включени в предварителната подготовка на урока.
- 6.59. Изградени взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците.
- 6.60. Умения за работа в екип
- 6.61. Установена от учителя позитивна атмосфера в паралелките.
- 6.62. Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили изпитите от НВО към общия брой ученици съответно в IV, VII и X клас.
- 6.63. Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили двата държавни зрелостни изпита към допуснатите до зрелостни изпити.
- 6.64. Относителен дял (в %) на учениците на поправителен изпит към общия брой ученици.
- 6.65. Относителен дял (в %) на повтарящите ученици към общия брой ученици.
- 6.66. Относителен дял (в процент) на успешно завършилите (и получили документ) ученици със СОП.
- 6.67. Относителен дял (в %) на отпадналите по различни причини от обучение ученици към броя на учениците за учебната година.
- 6.68. Организиран от училището състезания, конкурси и тържества.
- 6.69. Реализирани дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения.
- 6.70. Резултати от участието на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.
- 6.71. Изградени екипи за работа по проекти.
- 6.72. Относителен дял на учителите с придобита следдипломна квалификация спрямо броя на заявите такава.
- 6.73. Брой учители, подготвили ученици-призьори на състезания, олимпиади и др.
- 6.74. Утвърден план на възпитателната дейност в партньорство с представителите на

ученическото самоуправление и родителите.

6.75. Утвърдена система за възпитание, привличане, задържане и развитие на учениците в училището.

6.76. Утвърдена система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности.

6.77. Наличие на функциониращи различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност.

6.78. Наличие на педагогически съветници и психолози в училище и организация на работата им за активна подкрепа на възпитателната дейност.

6.79. Брой споделени добри практики с цел приобщаване и участие на ученици в извънкласни и извънучилищни прояви.

6.80. Изготвен план и аналитичен отчет на УКБППМН.

6.81. Брой срещи с институции: с Агенцията за закрила на детето, структурите на полицията, представители на местната общественост, социални партньори.

6.82. Предприети мерки за отстраняване на противообществените прояви.

6.83. Брой проведени анкети, брой срещи и разговори с доказан ефект.

6.84. Брой разговори, наблюдения и проучвания.

6.85. Брой проведени здравни беседи; дискусии с представители на здравни организации; обучения; състезания в училището.

6.86. Брой реализирани дейности с екологична насоченост.

6.87. Брой реализирани дейности за възпитание на национални и общочовешки ценности.

6.88. Утвърден механизъм и система за партньорство. Система за наставничество.

6.89. Брой проведени инициативи с включване на родители.

6.90. Брой проведени родителски срещи в училището в отделните паралелки.

6.91. Брой проведени съвместни състезания и прояви.

6.92. Получена реална подкрепа от община, областна администрация.

6.93. Съвместно разработени и утвърдени Вътрешни правила за работната заплата, Училищни критерии за диференциране труда на учителя и др.

6.94. Проведени заседания на педагогическия съвет с присъствието на представители на родителската общност. Взети съвместни решения.

6.95. Съгласуване и утвърдени училищни нормативни актове.

6.96. Изготвени анкети за проучвания.

6.97. Осигурена действаща и ефективна система за качество.

6.98. Брой проведени застъпнически инициативи, брой успешни. Бройотправени и приети

застъпнически предложения.

6.99. Брой учители, родители, ученици, включени в застъпнически инициативи.

6.100. Брой разработени форми за обратна връзка от учениците. Брой ученици, участвали в обратна връзка, брой реализирани проучвания на ученическо мнение, брой отправени предложения от учениците по въпросите на училищния живот, брой реализирани ученически предложения и проекти.

6.101 Брой учители, участвали в обучения по гражданско образование.; бр. организирани и проведени обучения по гражданско образование; бр. въведени практики за развитие на гражданската култура в училище; бр. ученици, включени в тези практики; бр. реализирани граждански кампании; бр. успешни граждански кампании.

6. 102. Брой обучения за учители; брой обучени учители; брой обучения за родители; брой обучени родители; брой инициативи за включване на родителите; брой форми за обратна връзка от родителите; брой родители, взели участие в инициативите за включване.

7. КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОЦЕНКА НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКАТА И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

Област: Управление на институцията

Критерий 1: Система за осигуряване качество на образованието

Показатели:

- 1.1. Наличие на училищна програма за повишаване качеството на образованието;
- 1.2. Наличие на вътрешноучилищни критерии за установяване качеството на образованието;
- 1.3. Създаден механизъм за мониторинг и контрол на образованието;
- 1.4. Изготвен доклад от проведена самооценка с изводи и мерки за осигуряване на по-високо

качество за образованието.

Индикатори:

- ✓ брой документи;
- ✓ брой проведени срещи;
- ✓ заповед за утвърждаване.

Критерий 2: Инвестиции в образованието или финансови ресурси

Показатели:

- 2.1. Участие в национални, европейски и други международни програми и проекти.

Разработване на училищни проекти;

- 2.2. Законосъобразно и прозрачно управление на бюджета;

2.3. Наличие на приходи на училището

Критерий 3: Квалификационна дейност

Показатели:

3.1. Реализиране на квалификационната дейност за педагогическия персонал на вътрешноучилищно ниво;

3.2. Реализиране на квалификационна дейност за педагогическия персонал, проведена от други институции;

3.3. Споделяне на ефективни практики.

Критерий 4: Нормативно осигуряване

Показатели:

4.1. Осигурен достъп до законовата и подзаконовата нормативна уредба за осъществяване дейността на училището;

4.2. Осигурен достъп до учебната документация по изучаваните учебни дисциплини;

4.3. Състояние на училищната документация.

Критерий 5: Училищен персонал

Показатели:

5.1. Наличие на правила и/или процедури при назначаване и съкращаване на персонала;

5.2. Откритост и прозрачност при вземане на управленски решения;

5.3. Делегиране на права;

5.4. Критерии за оценка труда на учителите и служителите;

5.6. Качество на административното обслужване.

Област: Училищна среда

Критерий 1: Индивидуална среда на ученика

Показатели:

1.1. Наличие на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда;

1.2. Създадени възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности;

1.3. Осигурени условия за интерактивно учене.

Критерий 2: Училището като социално място

Показатели:

2.1. Създадени условия за интегриране на ученици със СОП;

2.2. Предприети мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин;

2.3. Дейности за превенция и разрешаване на конфликти;

2.4. Наличие на начини и средства за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището;

2.5. Наличие на училищен сайт с актуална информация.

Критерий 3: Материално-техническа база

3.1. Осигурена достъпна архитектурна среда;

3.2. Наличие на ефективен пропускателен режим, ориентири за ученици, родители и други външни лица;

3.3. Относителен брой (в %) на класните стаи, поддържани и оборудвани спрямо общия брой на класните стаи;

3.4. Наличие на съвременно оборудвани кабинети;

3.5. Осигуреност с материали и консумативи;

3.6. Достъпни за всички ученици и по всяко време на учебния ден библиотека и интернет;

3.7. Функционално място на ученика в класната стая/кабинета, физкултурния салон – наличие на регламентирани отговорности за реда и чистотата на работното място и спазването им. Опазване на интериора и екстериора на училището;

3.8. Функционално място на учителя – осигурен постоянен достъп до интернет и до актуална научна и педагогическа литература.

Критерий 4: Информационни ресурси

Показатели:

4.1. Осигуреност на училището с интернет;

4.2. Наличие и качество на компютърната техника.

Област: Учебна дейност

Критерий 1: Предварителна дейност на учителя

Показатели:

1.1. Подготовка и планиране на уроците;

1.2. Правилна структура на урока;

1.3. Планиране и използване на ИКТ в урока.

Критерий 2: Оценяване и самооценяване

Показатели:

2.1. Използване на разнообразни форми за проверка и оценка на ученици;

2.2. Критерии за оценяване – известни на учениците;

2.3. Ритмичност на оценяването;

2.4. Изградени умения у учениците за самооценяване.

Критерий 3: Взаимоотношения ученик – учител; ученик – ученик

Показатели:

- 3.1. Изградени взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците;
- 3.2. Умения за работа в екип в паралелката;
- 3.3. Установена от учителя позитивна атмосфера в паралелките.

Критерий4: Резултати от обучението

Показатели:

- 4.1. Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили изпитите от НВО към общия брой ученици съответно в IV, VII , X; XII клас
- 4.2. Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили двата държавни зрелостни изпита към допуснатите до зрелостни изпити;
- 4.3. Относителен дял (в %) на учениците на поправителен изпит към общия брой ученици;
- 4.4. Относителен дял (в %) на повтарящите ученици към общия брой ученици;
- 4.5. Относителен дял (в процент) на успешно завършилите (и получили документ) ученици със СОП;
- 4.6. Относителен дял (в %) на отпадналите от обучение ученици към броя на учениците за учебната година.

Критерий5: Надграждане на знания и умения

Показатели:

- 5.1. Организирани от училището състезания, конкурси и др.;
- 5.2. Реализация на дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения;
- 5.3. Резултати от участието на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.;
- 5.4. Изградени екипи за работа по проекти.

Критерий 6: Педагогически постижения

Показатели:

- 6.1. Относителен дял на учителите с придобита следдипломна квалификация спрямо броя на заявилите такава;
- 6.2. Брой учители, подготвили ученици, наградени на състезания, олимпиади и др.

Област: Възпитателна дейност

Критерий 1: Организация на възпитателната дейност

Показатели:

- 1.1. Ефективност на възпитателната дейност в партньорство с представителите на ученическото самоуправление и родителите;

1.2. Създадена система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности;

1.3. Създадени и функциониращи различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност;

1.4. Наличие на психолози в училище и организация на работата им за активна подкрепа на възпитателната дейност;

1.5. Популяризиране на добри практики с цел приобщаване и участие на ученици в извънкласни и извънучилищни прояви;

1.6. Дейност на УКБППМН.

Критерий 2: Дейности по основните направления на възпитателната дейност

Показатели:

2.1. Планиране и реализация на дейности за преодоляване на агресията в училище;

2.2. Създаване на подкрепяща среда за деца и ученици, склонни към насилие и агресия;

2.3. Индивидуално консултиране на ученици по проблеми свързани с тяхното поведение, с взаимоотношенията с връстници, родители, учители или с психичното, личностното и интелектуалното им развитие;

2.4. Реализиране на дейности за формиране на знания и умения за здравословен начин на живот;

2.5. Реализиране на дейности за екологичното възпитание на учениците;

2.6. Реализиране на дейности за възпитание в национални и общочовешки ценности;

2.7. Ритуализация на училищния живот.

ОБЛАСТ: УЧИЛИЩНО ПАРТНЬОРСТВО

Критерий 1: Партньорство между преките участници в училищното образование

Показатели:

1.1. Създадени условия за подкрепа на млади учители;

1.2. Включване на учителите в управлението на промените в училището;

1.3. Партньорство на училищното ръководство с методическите обединения, училищното настоятелство и екипа на ученическото самоуправление;

1.4. Средна посещаемост на родители на родителска среща – годишно;

1.5. Участие на родителите в организираните от училището извънкласни дейности;

1.6. Осигурен достъп на родителите до учебната документация;

1.7. Дейност на училищното настоятелство.

Критерий 2: Външно партньорство

Показатели:

2.1. Взаимодействие с Агенцията за закрила на детето и структурите на полицията;

2.2. Сътрудничество със социални партньори при разработване на концепции, вътрешнонормативни документи, предложения, мнения, становища за и по политически проекти, съвместни проекти, модернизиране на материалната база на институцията.

9. ОБХВАТ НА СТРАТЕГИЯТА:

Ученици;

Педагогически специалисти от училището;

Директор;

Заместник директори;

Психолог;

Логопед;

Ресурсни учители;

Административни служители;

Непедагогически персонал;

Родители – чрез обществен съвет и училищно настоятелство;

Социални партньори.

10. АДМИНИСТРИРАНЕ

Постигането на стратегическата и оперативните цели за четири годишния период е обвързано с приемането и гласуването на педагогически съвет на План за изпълнение на дейностите, включващ времеви график, отговорни лица за изпълнение на конкретните дейности. Планът е разработен на базата на обобщен анализ на силните и слабите страни на училището и установените потребности в сферата на качеството на образователно-възпитателния процес. Предвижда се актуализацията му да се извършва при необходимост или на всеки две години. Мониторингът по изпълнение на предвидените в плана дейности е приоритет на ръководството на училището с активното участие на обществения съвет като орган за граждански контрол.

11. ФИНАНСИРАНЕ

СУ „Свети Климент Охридски” извършва управлението си на основата на делегиран бюджет в системата. Изградената система за финансово управление и контрол на публичните

средства в образователната институция от 2009 година насам като план от дейности, обхващащ управленски задължения, политики и методи, гарантира сигурност при управлението на финансовите средства и включва:

- ✓ поставяне на целите и посочване на това какви ресурси се изискват за да бъдат постигнати тези цели;

- ✓ работна дейност и практики;

- ✓ мерки за контролиране на потенциалния риск.

Част от предвидените процедури в плана предвиждат именно актуализиране на процедурите по СФУК, които се нуждаят от обвързването със Стандарта за финансиране по чл.22, ал.2, т.17 от Закона.

Голяма част от предвидените мерки и дейности за постигане на оперативните цели не изискват финансиране, а зависят от човешки фактор.

Дейностите, които предполагат финансови средства се осигуряват от:

- ✓ Делегирания бюджет на институцията;

- ✓ целеви средства от първостепенния разпоредител с бюджета – кмета на община Ракигово;

- ✓ собствени средства;

- ✓ средства от проекти и програми, финансирани от ЕС;

- ✓ други източници.

Мерки:

11.1. **Мотивация** на целия екип от заинтересовани страни за постигане на общата стратегическа цел,

обвързана с повишаване качеството на образование в СУ ”Климент Охридски”.

11.2. **Запознаване** на екипа с промените в нормативната уредба.

11.3. **Актуализация на вътрешните нормативни актове** и изготвянето на нови правилници и процедури съгласно целите на Закона за предучилищното и училищно образование, Държавните

образователни стандарти, националните и европейски стратегически документи, както и политиките

на местната власт в областта на образованието.

11.4. Актуализиране на **учебни планове и програми.**

12. ОЦЕНКА НА СТРАТЕГИЯТА

Измерването на постигнатото качество през 2024 година е съвкупност от действия за

определяне на резултатите на институцията по критерии за периода 2020-2024 г. на измерване и съпоставянето им с определените равнища на качеството по всеки критерий, както и конкретни задължения на отговорните лица и целевите групи, и източници за финансиране.

ПОНЯТИЕН АПАРАТ:

За целите на стратегията са използвани следните понятия:

* **Обучение от смесен тип „хибридно обучение“** - *съчетава предимствата на ученето с непосредствен контакт и електронното обучение, при които се комбинират различни методи на обучение, медии и теории.*

* **Електронно учене** – използват се цифрови медии за представяне и разпространение на учебните материали и/или за подпомагане на междуличностното общуване.

* **Дистанционно учене** – организирано през времеви и пространствени разстояния въз основа на подходящо изготвена програма и съответни образователни ресурси (напр. печатни материали, електронно обучение) заедно с подходящото ръководство и подкрепа от страна на доставчика (напр. лекционни курсове, семинари, консултации, индивидуално наставничество, обучение, които често се предоставят онлайн или чрез телеконферентна връзка). В международното образование, дистанционното образование и обучение е предимство, тъй като ефективното и достъпното в ценово отношение използване на обучителни медии се подпомага допълнително от „присъствени събития“, без да е необходима постоянна образователна организация или присъствие на преподавател в приемащата държава.

* **Виртуално образование** – във „виртуалната класна стая“ интернет служи като средство за свързване на учащи се и преподаватели, които са разделени от географското си местоположение. Виртуалното обучение улеснява синхронна форма на дистанционно обучение. Това е технология, която използва ресурси на електронното обучение и комуникационните средства на интернет (образователни портали, системи за видео или аудио конференции, електронно побратимяване и т.н.). Най-често използваният метод е онлайн курсът на живо.

* **Достъпност на оценяването** - в ясна и разбираема форма, оповестявана по подходящ и удобен начин, налична и достъпна е на безпристрастна основа;

* **Точност** – отразява действителността точно и надеждно като измерва близостта на оценките до неизвестните действителни стойности;

* **Сравнителен анализ** - методология, която се използва за търсене на най-добрите практики. Трябва да разработите методология за сравнителен анализ;

* **Яснота** – дали данните са придружени с подходящите метаданни, включително информация за тяхното качество и степента, в която сепредоставя допълнително съдействие на потребителите от доставчиците на данни;

* **Съгласуваност** – данните да бъдат надеждно комбинирани по различни начини и за различни цели;

Сравнимост – измерване на степента, в която различията между статистическите данни могат да се обяснят с различията между действителните стойности на статистическите характеристики;

Свързаност – измерване на логическата и числовата съгласуваност, т.е. адекватността (способността) на данните да бъдат надеждно комбинирани;

* **Надеждност** – Надеждността се явява доверието, което потребителите причисляват (приписват) на Статистическите продукти, основано единствено на имиджа на производителя на данните, статистическия орган, т.е. имиджа на марката;

* **Безпристрастност** – характерно свойство, потвърждаващо, че статистиката е разработена, изготвена и разпространена по неутрален начин и че всички потребители трябва да бъдат равнопоставени;

* **Обективност** – Обективността е характерно свойство, който потвърждава, че статистиката се разработва, произвежда и разпространява по надежден и непредубеден начин. Това предполага използването на професионални и етични стандарти, както и че следваните политики и практики са прозрачни за потребителите и респондентите (групите) на изследванията;

* **Предварителен достъп** – Това налага прозрачност в системата. Нарича се още и „вътрешен достъп“;

* **Подобряване на качеството (дейности)**. Подобряването на качеството се отнася до всичко, което повишава възможностите на организацията да посрещне изискванията за качество. Подобряването на качеството е част от управлението на качеството.

ИЗТОЧНИЦИ:

1. Закон за предучилищното и училищно образование;
2. Наредба за институциите в системата на предучилищното и училищното образование
3. Наредба за информацията и документите за системата за предучилищното и училищното образование,
4. Наредба № 2 от 8.09.2015 г. за осигуряване на качеството на професионалното образование и обучение, издадена от министъра на образованието и науката, обн., ДВ, бр. 70 от 11.09.2015 г., в сила от 11.09.2015 г.
5. Наредба № 10/1.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.
6. Наредба № 5 от 30 ноември 2015 г. за общообразователната подготовка, в сила от 08.12.2015 г., издадена от министерството на образованието и науката, обн. дв. бр.95 от 8 декември

2015г.

7. Наредба № 11/01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците.
8. Наредба № 12/01.09.2016 за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.
9. Наредба №6/11.08.2016 г. за усвояването на българския книжовен език.
10. Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план *в сила от 04.12.2015 г.*, издадена от министерството на образованието и науката, обн. дв. бр.94 от 4 декември 2015г
11. Препоръки за управлението на качеството в образователните организации във връзка със стандарта ISO 29990:2010, 5-то издание, септември 2014 година, Център за образователни технологии;
12. Система за управление на качеството на образователна организация като част от организационното поведение, Център за образователни технологии, 2015.
13. Стоянова, Л., Изграждане на училищни системи за управление на качеството, В: Професионално образование, бр.3, С., 2014.
14. Стоянова, Л., Стратегическо управление и качество на образованието – В: Иновации в образованието и познавателното развитие, Бургас, 2014
15. Стоянова, Л., Стратегическо управление, организационно поведение и „Учене през целия живот“ в: Сборник доклади на международна научна конференция“ Учене през целия живот“, Сл. бряг, 2014.
16. Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността
17. Стратегия за развитие на професионалното образование и обучение в Република България за периода 2015 – 2020 год.
18. Стратегия за развитие на СУ „Св. Кл. Охридски“ гр. Ракитово – 2016 – 2020 год.
19. Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри
20. Национален план за изпълнение на дейностите по национална стратегия за развитие на педагогическите кадри
21. Национална стратегия за учене през целия живот